

Қазақстан Республикасы
Ұлттық экономика министрлігінің
Статистика комитеті төрағасының
2019 жылғы 19 желтоқсандағы
№ 14 бұйрығына 10-қосымша

**«Негізгі сұхбатқа арналған сұрақнама»
(индексі D 006, кезеңділігі жылдық) жалпымемлекеттік статистикалық байқаудың
статистикалық нысанын толтыру жөніндегі нұсқаулық**

1. Осы «Негізгі сұхбатқа арналған сұрақнама» (индексі D 006, кезеңділігі жылдық) жалпымемлекеттік статистикалық байқаудың статистикалық нысанын толтыру жөніндегі нұсқаулық (бұдан әрі – Нұсқаулық) «Мемлекеттік статистика туралы» (бұдан әрі – Заң) Қазақстан Республикасының 2010 жылғы 19 наурыздағы Заңының 12-бабы 8) тармақшасына сәйкес әзірленді және «Негізгі сұхбатқа арналған сұрақнама» (индексі D 006, кезеңділігі жылдық) жалпымемлекеттік статистикалық байқаудың статистикалық нысанын (бұдан әрі – Сұрақнама) толтыруды нақтылайды.

2. Осы Нұсқаулықта Заңда айқындалған мәндердегі ұғымдар, сондай-ақ мынадай анықтама пайдаланылады:

супервайзер – үй шаруашылықтарына зерттеу жүргізуді қамтамасыз ететін және интервьюерлердің жұмысына бақылауды жүзеге асыратын аумақтық статистика органының қызметкері.

3. Осы статистикалық байқау үй шаруашылықтарының тұрғын үй жағдайы туралы, ұзақ пайдаланылатын заттармен қамтамасыз етілуі туралы деректерді алуға арналған.

Статистикалық байқауға халықтың тұрмыс деңгейі бойынша үй шаруашылықтарын іріктеп зерттеуге қатысатын барлық үй шаруашылықтары жатады.

Үй шаруашылығының иесі Сұрақнаманың респонденті болып табылады.

Үй шаруашылығының иесі ретінде еңбекке қабілетті жастағы жұмыспен қамтылған үй шаруашылығының мүшесі болады. Үй шаруашылығында еңбекке қабілетті жастағы жұмысы бар тұлғалар болмаған жағдайда (зейнеткерлердің немесе құрамында зейнеткерлер, мүгедектер, студенттер бар үй шаруашылықтары және тағы басқа) үй шаруашылығының иесін қандай да бір табыс түрін иеленетін үй шаруашылығының мүшелері өз бетімен анықтайды.

Жауаптың тиісті нұсқасы таңдалады, сондай-ақ қажет боған жағдайда цифрлар, жауап нұсқасының коды және (немесе) мәтін енгізіледі. Жауаптың коды қате таңдалған жағдайда, оны сызып тастау және дұрыс жауабын белгілеу қажет (толтыру кезіндегі анықталған қатені интервьюер сызып тастауы және дұрыс жауабын қасына жазуы қажет).

4. Сұрақнаманың титулдық парағын интервьюер толтырады. «Аумақтың (елді мекеннің) атауы» 1-тармағында облыстың (қаланың), ауданның (қаланың) және ауылдық елді мекеннің атауы көрсетіледі. 2-ден 5-ке дейінгі тармақтар интервьюерлерге супервайзерлер ұсынған, зерттелетін үй шаруашылықтарының тізімдерінде көрсетілген деректемелерге сәйкес толтырылады.

5. 1-сұрақта зерттелетін үй шаруашылығы тұрып жатқан жайдың типіне сәйкес жауап нұсқасы таңдалып, белгіленеді. Жайдың типі меншік нысанына қарамастан (жекеменшік немесе жалдамалы үй, үйдің немесе пәтердің бір бөлмесін ғана жалға алған) белгіленеді.

«Бір пәтерлі (жеке үй)» егер үй шаруашылығы меншік нысанына қарамастан жеке үйде, коттедж типіндегі тұрғын үйде тұрса белгіленеді. Егер үй шаруашылығы тиісті көппәтерлі үйде тұрса «екі пәтерлі үй» немесе «үш және одан да көппәтерлі үй» жауаптарының бір нұсқасы белгіленеді.

6. 2-сұрақта жауаптың бір нұсқасы таңдалады және белгіленеді:

егер тұрғын үй үй шаруашылығының құрамына кіретін респонденттің меншігінде болса, «үй шаруашылығының құрамына кіретін респондентке» деп белгіленеді;

егер тұрғын үй осы үй шаруашылығының құрамына кіретін бірнеше немесе барлық респонденттердің меншігінде болса, «үй шаруашылығының құрамына кіретін респонденттерге» деп белгіленеді;

егер үй шаруашылығы туыстарының, жақындарының, таныстарының меншігіндегі тұрғын үйде тұрып жатса, сәйкесінше жеке тұлғаға «ақы төлеумен» немесе «ақы төлеусіз» деп белгіленеді;

егер үй шаруашылығы жеке меншік құқығындағы заңды тұлғаға тиесілі тұрғын үйде тұрып жатса, тиісінше заңды тұлғаға «ақы төлеумен» немесе «ақы төлеусіз» деп белгіленеді;

егер үй шаруашылығы мемлекеттік тұрғын үй қорының меншік құқығына тиесілі тұрғын үйде тұрып жатса, «Мемлекеттік меншік» деп белгіленеді.

7. 3-сұрақта тұрғын үйдің жалпы және тұрғын алаңының ауданы көрсетіледі. Жалпы (пайдалы) ауданға тұрғын алаңы сияқты асүй, дәліз, ванна, дәретхана, қойма және басқа да қосымша үй-жайлардың алаңы кіреді. Аудан көлемі бүтін сандармен шаршы метрде жазылады (ондық белгілерсіз және үтірлерсіз).

Жалпы ауданға мыналардың аудандары кірмейді:

1) баспалдақ алаңдары, лифт холлдары, тамбурлар, дәліздер (пәтердің ішіндегілерден басқа), вестибюльдер;

2) шығыңқы конструкциялық элементтер мен жылыту пеші тұрған;

3) жеке тұрған жазғы ас үйлер, моншалар, сарайлар, күркелер.

Тұрғын алаңы деп тұрғын бөлмелердің тұруға арналған ауданы саналады. Тұрғын алаңға пәтер немесе үйдегі асүй, дәліз, ванна, дәретхана, қойма және басқа қосымша үй-жайлардың ауданы кірмейді. Тұрғын бөлме де, сондай-ақ ас бөлмеде болып табылатын бір бөлмеден тұратын тұрғын үй-жайлар бойынша аудан тұрғын алаң ретінде қойылады.

8. 4-сұрақта тұрғын үй-жайда ас үй, ванна бөлмесі, дәретхана, дәліз, қоймадан басқа барлық тұрғын бөлмелердің саны көрсетіледі.

9. 5-сұрақта интервьюер абаттандырудың барлық бар түрлері бойынша тиісті белгілерді қояды:

электр қуаты – үйде электр сымдары бар және электрқуаты өткізілген;

электр плитасы – үйдің ішінде электр плитасы болса немесе электр плитасы орнатылған бөлек тұрған ас үйі бар үй-жай (асүйге арналған арнаулы күрделі ғимарат) болса;

желілік газ (табиғи) – тұрғын үйге табиғи газ желісі өткізілген болса;

сұйытылған газ – газ тәрізді заттарды сақтауға арналған баллондағы немесе газгольдерлердегі-резевуарлардағы сұйытылған газбен жабдықталған тұрғын үй;

орталықтан жылыту – өзінің үй қазандығынан, орамдық немесе аудандық немесе қала қазандығынан, жылу электр станцияларынан, жылу электр орталығынан жылыту бар болса;

автономды жылыту – ғимараттың немесе тұрғын үйдің ішінде пайдалану көзделген және газбен, қатты (көмір, шым тезек, ағаш, жертезекті қоса алғанда) сұйық отынмен жағылатын, электр қуатынан алынатын энергия көздеріне қарамастан, жылыту мақсаттарына арналған жеке орнату көмегімен жүзеге асырылатын;

жаңартылатын энергия көздерінен – табиғи түрде болып тұратын табиғи процестердің есебінен үздіксіз жаңарып отыратын энергия көздері, оған мынадай түрлер кіреді:

күн сәулесінің энергиясы;

жел энергиясы;

гидродинамикалық су энергиясы;

бастапқы энергия ресурстарының антропогендік көздері: биомасса, биогаз және электр және (немесе) жылу энергиясының өндірісі үшін пайдаланылатын органикалық

қалдықтардан алынатын өзге де отын түрлері кіретін табиғи жаратылыс процестері есебінен үздіксіз жаңартылатын энергия көздерімен;

үйдегі (ғимараттағы немесе пәтердегі) су құбыры – үйдің ішінде орталықтандырылған су құбырынан немесе артезиандық ұңғымадан су келетін тарату желісі;

үйден (ғимараттан немесе пәтерден) тыс су құбыры – су орталықтандырылған су құбырынан немесе артезиандық ұңғымадан ауладағы құрылысқа (жазғы ас үй, монша, гараж, сарай және тағы басқалар) келетін, бірақ тұрғын үй-жайға келмейтін тарату желісі;

құдық, колонка немесе сумен жабдықтаудың ұқсас көздері – үй ауласында немесе көшеде құдық не су тартқыш немесе сумен жабдықтаудың ұқсас көздері болса;

жеткізілетін су – үйде жоғарыда көрсетілген сумен жабдықтау көздері жоқ және ауыз суды жеткізу басқа өңірлерден, алыс орналасқан су көздерінен немесе сумен жабдықтаудың ұқсас көздерінен жүзеге асырылады;

бұлақ, өзен, көл, тоған – үйде жоғарыда көрсетілген сумен жабдықтау көздері жоқ және суды бұлақ, өзен, көл және тоғаннан немесе сумен жабдықтаудың ұқсас көздерінен алып колданады;

орталық кәріз жүйесімен дәретхана – тұрғын үйде шаруашылық нәжіс суларының көшедегі орталық кәріз жүйесі желісіне ағуына арналған кәріз құрылғысы (унитаз) бар;

жеке кәріз (ұңғыма) жүйесімен дәретхана – тұрғын үйде шаруашылық нәжіс суларының көшедегі кәріз желісіне ағуына арналған кәріз құрылғысы (унитаз) бар;

шұңқырға тартылған дәретхана – тұрғын үйде жоғарыда көрсетілген дәретханалар және шаруашылық нәжіс суларының көшедегі кәріз желісіне ағуы жоқ;

басқасы (биодәретхана) – адамның тіршілік әрекетінің қалдықтарын жою үшін тек табиғи материалдар пайдаланылатын әртүрлі дәретханалардың бір түрін білдіреді;

дәретхана жоқ – үйде жоғарыда көрсетілген дәретханалардың түрлері жоқ;

орталық кәріз – үйдің ішінде көшедегі кәріз желісіне шаруашылық-нәжіс суларының ағуына арналған кәріз құрылғысы немесе су сіңіретін құдықтар бар. Су құбыры жоқ, сондай-ақ биодәретханасы бар болған жағдайда тұрғын үй кәрізбен жабдықталған деп есептелмейді;

өзге де кәріз – елді мекеннің су бұру жүйесіне қосылмаған. Тұрғын үйлерден шыққан тұрмыстық сұйық қалдықтар, су өтпейтін сақтау қоймаларына кейінгі арнайы шығару автокөлігіне және ағызу станцияларына беріледі;

ванна – жеке ванна бөлмесінде де, сондай-ақ ыстық судың келу тәсіліне қарамастан, осы мақсат үшін арнайы жабдықталған үй-жайда ванна орнатылған. Бұл ретте ванна орнатылған, ал кәрізі жоқ тұрғын үй ваннамен жабдықталған деп есептелмейді;

себезгі – жеке себезгі бөлмесінде де, сондай-ақ ыстық судың келу тәсіліне қарамастан, осы мақсат үшін арнайы жабдықталған бөлмеде де себезгі орнатылған. Бұл ретте себезгі орнатылған, ал кәрізі жоқ тұрғын үй себезгімен жабдықталған деп есептелмейді;

монша, сауна – монша, сауна бөлек жайда және басқа ыстық судың келу тәсіліне қарамастан осы мақсатқа арналған жайда орналасқан. Бұл ретте жеке монша, сауна орналасқан, ал кәрізі жоқ үй жеке монша, саунамен жабдықталған болып есептелмейді;

орталықтан ыстық сумен жабдықтау – тұрғындардың тұрмыстық мұқтаждықтары үшін ыстық суды орталықтан беретін арнайы су құбыры бар;

жеке су жылытқыштардан ыстық сумен жабдықтау – газды (отынды) колонкалардан, пәтерлер бойынша су жылытқыштардан, шағын жылу қазандықтарын қоса алғанда, ыстық су беретін арнайы су құбыры бар;

қоқыс құбыры – көп қабатты үйлерде тік құрастырылған бетоннан жасалған немесе үлкен кесік түріндегі металдан жасалған құбыр ретіндегі техникалық жабдық. Тұрмыстық қатты қалдықтарды неғұрлым тиімді жоюға арналған. Қоқыс ауыр салмақтың әсерінен қоқыс салғыш құбырдың бойымен бірінші қабаттағы немесе жертөледегі арнайы жайға (қоқыс қабылдағыш) түседі, онда қоқыс кейіннен жоюға жіберіледі;

қоқысты жинау және шығару – тұрғын үйден қоқысты стационарлық жинау және шығару жүзеге асырылады;

тіркелген телефон байланысы – стационарлық телефон аппараты соның ішінде радиотелефон орнатылған және байланыс операторымен жасалған шарт бар;

тіркелген интернет – модем, соның ішінде wi-fi орнатылған және байланыс операторымен жасалған шарт бар;

ұтқыр интернет – тұрғын үйде ұтқыр байланыс сигналы бар және браузерлер арқылы веб-парақшалар ашылады (ұялы телефон көмегімен тексеруге болады);

лифт – адамдарды, жабдықтарды немесе кабинада, платформада немесе конвейердің жүк тасымалдайтын құралдарында жүктерді ғимараттың қабаттары немесе шахталар деңгейлерінің арасында тіке тасымалдауға арналған техникалық құрал;

домофон – шақырушы блоктан сөйлесу жабдығына сигнал берілетін жабдықтардан құралған домофондық электрондық жүйе;

жерсеріктік телевидение – респондент телевизиялық арналарды көру үшін теледидарды, көшедегі жерсеріктік антеннаны (тұрғын үйдің сыртқы қабырғасында, шатырда немесе аула іргесіндегі учаскеде орнатылған «табақша» түрінде), конвертер және телевизиялық жерсеріктік жалғаманы пайдаланады;

кабельдік телевидение – респондент телевизиялық арналарды көру үшін кабельдік оператор қызметтеріне қосылған теледидарды пайдаланады және белгілі бір кабельдік оператормен шарт жасасқан;

эфирлік телевидение – телевизиялық каналдарды көру үшін теледидарды, телевизиялық жалғаманы және қарапайым дицетрлік бөлмеге арналған немесе көшедегі антеннаны пайдаланады, бұл ретте Нұр-Сұлтан, Алматы, Шымкент қалалары және облыс орталықтары үшін 30 телеарнаға дейін, ал облыс орталығынан төмен елді мекендер үшін 15 телеарнаға дейін қолжетімді;

гараж — авто тұрақ үшін кейбір кезде автомобильді, мотоциклдер мен басқа да көлік құралдарын жөндеуге арналған үй-жай. Тұрғын үйдің бөлігі (қосарлас-жапсарлас гараждар), сондай-ақ жеке құрылыс та болуы мүмкін;

паркинг — жөндеуге, қосалқы бөлшектер мен керек-жарақтарды сақтауға арналмаған көп автомобильдерді қоюға арналған ғимарат немесе үй-жай; паркингтер әдетте автокөлік иелеріне бір машинаға арналған орын бойынша беріледі.

10. 6-сұрақ негізгі емес тұрғын үйі бар үй шаруашылықтарына қойылады. Ол болмаған жағдайда 7-сұраққа өту жүзеге асырылады.

6-сұрақтың 3-бағанындағы «басқа» 9-коды бойынша жауап нұсқасына тұрғын үйді (негізгіден басқа) туыстары немесе достары ақысыз негізде уақытша пайдалануы немесе басқа да жоғарыда жіктелмеген жағдайлар жатады. Жауаптың бір нұсқасы таңдалып белгіленеді.

11. 7-сұрақ барлық зерттелетін үй шаруашылықтарына қойылады. Егер үй шаруашылығының жеке жер учаскесі жоқ, бірақ оны жалға алатын болса, онда олардың жерге қолжетімділігі бар деп саналады. Жерге қолжетімділігі жоқ үй шаруашылығы үшін 9-сұраққа көшу жүзеге асырылады.

12. 8-сұраққа 7-сұраққа оң жауап берген үй шаруашылықтары жауап береді. Мұнда жер учаскелерінің тиісті саны көрсетіледі.

Егер үй шаруашылығында бірнеше жер учаскелері болса, онда олардың әрқайсысы бойынша ақпаратты толтырудың тізбектілігін үй шаруашылығының өзі анықтайды. Алдымен үй шаруашылығының пікірі бойынша бірінші учаске, сосын екінші және басқа учаскелер бойынша деректер көрсетіледі.

Егер үй шаруашылығында әртүрлі меншік түрлері және пайдалану мақсатымен бірнеше жер учаскелері болса, онда олардың саны нұсқаларға сәйкес жазылады.

«Сіздің иелігіңіздегі берілген барлық жер учаскелерінің жалпы ауданын айтыңызшы, сотық» жолы бойынша барлық қолда бар учаскелердің жалпы ауданы сотықпен және бүтін сандармен ұсынылады.

«Жеке меншіктің өзге де нысандары» жауабына үй шаруашылығының туыстарынан, көршілерінен немесе достарынан ақысыз негізде уақытша қолдануға алған учаскесі немесе басқа да жоғарыда жіктелмеген жағдайлар жатқызылуы мүмкін.

«Жер учаскесінің өзге де мақсатты нысандары» жауабына үй шаруашылығының туыстарына, көршілеріне немесе достарына ақысыз негізде уақытша қолдануға берген учаскесі немесе басқа да жоғарыда жіктелмеген жағдайлар жатады.

13. 9-сұрақта үй шаруашылығында бар, сатып алынғанына, үй шаруашылығы мүшелерімен жасалынғанына, сыйға (тегін) немесе кредитке алынғанына, сондай-ақ үй шаруашылығына тиесілі басқа пәтерде немесе саяжай үйлерінде тұрғанына қарамастан ұзақ пайдаланылатын заттар көрсетіледі. Жарамды немесе уақытша жарамсыз (жөндеуде жатқан немесе жөндеуді қажет ететін) ұзақ пайдаланылатын заттардың қолда бары көрсетіледі. Үй шаруашылығы жөндеуге ниет танытпайтын жарамсыз тауарлар есепке алынбайды. Егер ұзақ пайдаланылатын тауар туыстарына немесе таныстарының біреуіне уақытша тұтынуға, жалға берілсе, онда олардың қолда бары міндетті түрде есепке алынады.

Тасымалдайтын дербес компьютер және ноутбук – стационарлық дербес компьютер (мынадай жиынтықтан: монитор, жүйелі блок-процессор, пернетақта, тінтуірден тұратын) ноутбук, нетбук және басқалары есепке алынады.

Ақпараттарды өңдеуге арналған өзге де жабдықтар – принтерлер, сканерлер, ноутбуктар, қалта компьютерлері (палмтоп) және басқалар ескеріледі.

Тұрмыста және бақшада пайдаланылатын ірі құрал саймандар және құрылғылар – электрлік қол бұрғы, ара, құм құюшы аппарат және өсімдіктерден шарбақты қырқуға арналған машиналар, бақшаға арналған шағын тракторлар, көгалшапқы, копсытқыш, бензинмен жұмыс істейтін ара және су насостары сияқты моторландырылған құрал-саймандар мен жабдықтар ескеріледі.

Басқа да ірі тұрмыстық керек-жарақтар – духовкалар, дымқылдатқыштар, киімді кептіруге арналған центрифугалар, тоқыма және үтіктеу машиналары, суды жұмсартуға арналған құрылғылар, бумен тазартуға арналған құралдар, кілемдерді жууға арналған машиналар мен едендерді тазалау, қыру және сырлауға арналған машиналар және басқалар ескеріледі.

Ұялы телефон – қалта компьютерінің түрлерін көрсететін, бірақ ұялы телефонның функциялары бар смартфондар мен коммуникаторларды қоса алғанда, телефондардың барлық түрлері ескеріледі.

Өнер туындылары – суреттер, мүсіндер, гравюралар, гобелендер, әшекейлер мен басқа да өнер туындылары ескеріледі.

Кілемдер (палас) – ванна бөлмелеріне арналған, есіктерге арналған кілемшелер, өрме және бастапқыда күрделі жұмсалым ретінде сатып алынған антиквар кілемдерді қоспағанда түкті және түксіз синтетикалық, жүн, жібек талшықтардан, әртүрлі суретпен және әртүрлі көлемдегі кілемдер (паластар).

Өзге де жиһаз және үй тұрмысының заттары – керуеттер, дивандар, кушеткалар, үстелдер, орындықтар, буфеттер, комодтар, кітапқа арналған шкафтар, бесік, балаларға арналған биік орындықтар және балалар манежі сияқты балалар жиһазы.

Жеңіл автомобиль және жүк автомобилі – тек қана жұмыс күйіндегі көлік құралдары көрсетіледі. Үй шаруашылығында шағын автобус бар болған жағдайда, «жеңіл автомобиль» нұсқасы белгіленеді.

Жегін көлік құралдары – зіл жануарлар және тиісті құрастырулар (мойынағаш, мысыл, ат сайманы, жүген, делбе және тағы басқалар) көрсетіледі.

Өзге де музыкалық аспаптар – органдар, скрипкалар, соқпалы аспаптар, трубалар, кларнеттер, флейталар, блок-флейталар, аккордеондар және тағы басқалар сияқты электронды музыкалық аспаптарды қосқанда, кез келген көлемдегі музыкалық аспаптар ескеріледі.

Үй-жайдан тыс демалуға арналған ірі тауарлар – қайықтар, аспалы моторлар, желкендер, такелаж және палубалық механизмдер, каноэ, байдарка, виндсерфингке арналған такта, су астында жүзуге арналған жабдықтар ескеріледі.

14. Сауал салуды аяқтаған соң интервьюер қандай да бір сұрақтар қалып қоймағандығына көз жеткізу үшін Сұрақнаманы қайта қарап тексеріп шығады және үй шаруашылықтарына көмектескендері және ынтымақтастығы үшін алғыс айтады. Интервьюер үй шаруашылығынан тыс жерде нысанды қайта қарап шығады және қандай да бір сәйкессіздік тапса, онда үй шаруашылығына қайта хабарласады (жеке немесе телефонмен) және жетіспейтін ақпаратты анықтайды.